

LEERGANG ACTIVEREND OPLEIDEN

Opleidingsgids 2024 - 2025

Ben je docent of trainer en ben je op zoek naar inspiratie om jouw werk boeiender en effectiever te maken?

... dan is deze *Leergang Activerend Opleiden* vast iets voor jou.

De *Leergang Activerend Opleiden* is een praktijkgerichte vakopleiding met als doel het ontwikkelen van didactische bekwaamheden van docenten en trainers in het middelbaar- en hoger beroepsonderwijs en bedrijfsopleidingen. Door deze opleiding verkrijgt of vergroot je jouw didactische meesterschap naast jouw inhoudelijke vakmanschap.

Startende docenten/trainers verkrijgen hiermee competenties die gelijk staan aan de **Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB)** voor het hbo, Pedagogisch Didactische Bekwaamheid voor het mbo en de volwasseneneducatie of de Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) voor universitair onderwijs.

Ervaren docenten/trainers kunnen zich via deze opleiding verder professionaliseren en experts leren hoe ze hun kennis door middel van een workshop of training op een effectieve manier kunnen delen met collega's.

De variatie in analoge en digitale didactische werkvormen is groot en onderscheidt deze *Leergang Activerend Opleiden* van andere aanbieders. De werkwijze van activerende lessen en trainingen past bij de huidige onderwijskundige inzichten: niet passief luisteren naar een deskundige, maar actief aan de slag gaan is de beste manier om de nodige competenties te verwerven.

De opleiding is opgezet vanuit vragen waarmee docenten en trainers vaak geconfronteerd worden. Het gaat om vragen als: Hoe bereid ik mijn lessen, trainingen of workshops voor? Hoe kan ik boeiend lesgeven? Hoe blijf ik deelnemers motiveren, ook bij online lessen? Hoe ontwerp ik een hele blended onderwijseenheid? Hoe maak ik een goede toets en hoe beoordeel ik een verslag of presentatie? Hoe voer ik goede coachgesprekken met deelnemers? In deze leergang krijg je ook antwoord op de vraag: 'Hoe krijg je het voor elkaar online of blended onderwijs te ontwikkelen dat tegemoetkomt aan de verschillen tussen deelnemers en voor iedereen resultaat oplevert?'

Een reactie van een van de deelnemers:

"De *Leergang Activerend Opleiden* is een aanrader voor elke docent die zijn eigen vak en studenten serieus neemt! De opleiding zet je eigen praktijk in een breder perspectief en zorgt voor veel nieuwe inzichten".

Carla van Beelen, leerkracht/trainer

In deze opleidingsgids kun je lezen hoe het curriculum en de organisatie van de opleiding eruitziet, wat je kunt leren en hoe er getoetst wordt of je de gewenste resultaten ook daadwerkelijk hebt bereikt.

Contact

Wil je inschrijven? Dat kan via de [website](#). Wil je meer weten? Heb je vragen of opmerkingen? Neem dan contact op met: **Lia Bijkerk**

0182 – 51 92 92

l.bijkerk@edufit.nl

© foto voorzijde: Iris Loonen

Inhoudsopgave

1.	Resultaat: Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB met BKE).....	4
2.	Registratie bij de Stichting Post Hoger Beroepsonderwijs Onderwijs Nederland.....	5
3.	Beroepsrollen, competenties en taken.....	5
4.	Curriculum.....	6
5.	Literatuur.....	8
6.	Toetsing.....	9
7.	Studiebelasting.....	10
8.	Planning.....	11
9.	Investering.....	12
10.	Kennismakingsworkshop.....	12
12.	Training Activerende Didactiek.....	14
13.	Training Activerende Werkvormen.....	17
14.	Training Blended Onderwijs Ontwerpen.....	20
15.	Training Toetsen van leeruitkomsten.....	24
16.	Training Coachen en Begeleiden.....	28
17.	Afsluitend examen.....	31
	Bijlage: Testimonials van deelnemers.....	33

1. Resultaat: Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB met BKE)

Leeruitkomst: Je kunt onderwijs aanbieden volgens de visie van activerende didactiek. Dat houdt in dat je over een gedegen didactische basis beschikt om effectief onderwijs te ontwerpen, uit te voeren, het leerproces te begeleiden en te toetsen. Vanuit die basis onderneem je stappen om jezelf te blijven ontwikkelen. Activerend onderwijs is voor zowel de docent als deelnemers gevarieerder, plezieriger en leidt tot optimale leerresultaten.

Met deze opleiding voldoe je aan de BasisDidactischeBekwaamheid (BDB) dat een voorwaarde is voor het geven van onderwijs op een hbo-opleiding.

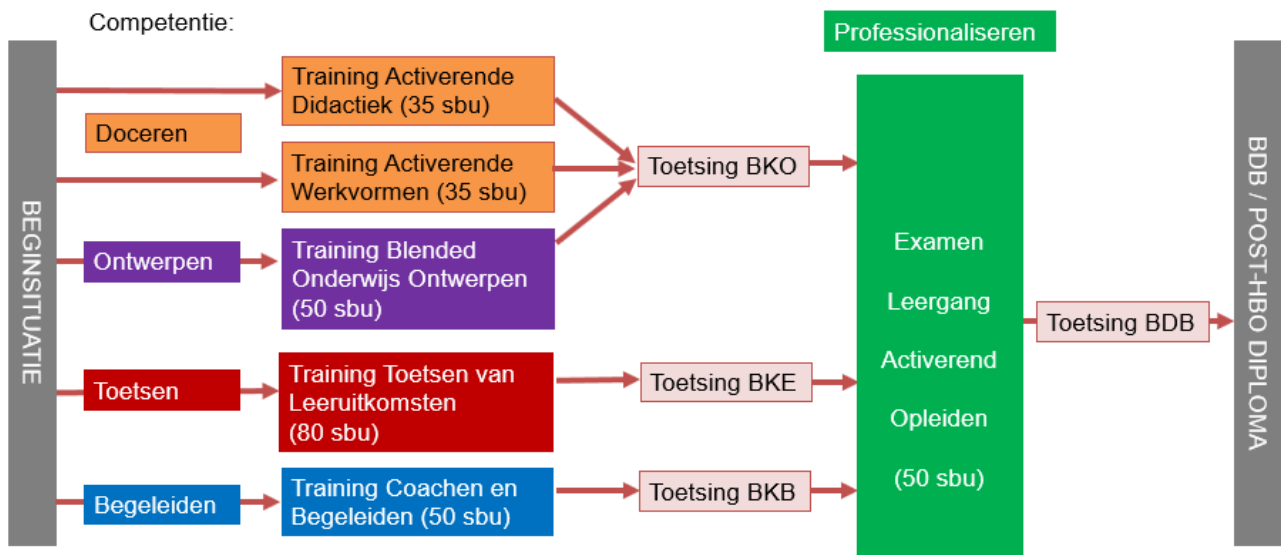
De *Leergang Activerend Opleiden* helpt je om bewust en gevarieerd jouw lessen, workshops of trainingen vorm te geven. Hierbij benut je de mogelijkheden van ICT. Je combineert het beste van twee werelden, online en face-to-face onderwijs, tot een optimale blend. Je biedt keuzemogelijkheden tijdens de lessen of trainingen. Dit maakt het onderwijs meer gedifferentieerd, waardoor de talenten van deelnemers beter benut worden.

Daarnaast ben je in staat om alle deelnemers te begeleiden in hun leerproces. Dit betekent dat je oog hebt voor groepsprocessen. Door middel van gestructureerde gesprekken begeleidt of coach je de deelnemers en steunt ze bij het maken van keuzes.

Daarnaast kun je ook goed beoordelen of de studenten aan de eisen van de opleiding hebben voldaan. Hiermee voldoe je aan de Basis Kwalificatie Examinering (BKE) in het hbo-onderwijs.

Het resultaat van het toepassen van de *Leergang Activerend Opleiden* is: gemotiveerde deelnemers en docenten. Ten slotte is het plezier dat je als docent/trainer ervaart bij het begeleiden van leerprocessen natuurlijk ook erg belangrijk.

Figuur 1: Skilltree Leergang Activerend Opleiden

2. Registratie bij de Stichting Post Hoger Beroepsonderwijs Onderwijs Nederland

Deze opleiding is vanaf 2010 uitgevoerd op diverse Hogescholen. De *Leergang Activerend Opleiden* is in 2014 gecertificeerd door de Stichting Post Hoger Beroepsonderwijs Nederland (SPHBO). De Stichting Post HBO Nederland is een onderdeel van het Centrum voor Post Initieel Onderwijs Nederland (CPION).

Uit de brief van het CPION aan Edufit komt het volgende citaat: “Naar het oordeel van de Toetsingscommissie voldoet de *Leergang Activerend Opleiden* ruimschoots aan de gestelde criteria. De instroomprocedure, het opleidingskader, de opbouw van de leergang, de docenten en de betrokkenheid van externen, garanderen het Post-hbo-niveau en de kwaliteit als registeropleiding. Het oordeel over de post hbo-*Leergang Activerend Opleiden* is derhalve zonder voorbehoud positief”. Daarmee is deze opleiding een erkende post-hbo-opleiding waarvan gediplomeerden worden opgenomen in het register van de stichting. Jaarlijks moet Edufit aangetonen dat de kwaliteit nog steeds hoog is zodat het predicaat van geregistreerde post-hbo opleiding kan worden geprolongeerd.

Zowel voor de docent/trainer in het beroepsonderwijs, in het wetenschappelijk onderwijs als binnen bedrijfsopleidingen betekent het volgen van een post-hbo registeropleiding een duidelijke pre bij functioneringsgesprekken of bij het verkrijgen van een vast contract.

3. Beroepsrollen, competenties en taken

Tijdens de *Leergang Activerend Opleiden* werk je aan 6 competenties die je gebruikt bij de verschillende beroepsrollen van de docent/trainer. Bij deze beroepsrollen kun je verschillende taken onderscheiden met betrekking tot de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en de bijstelling van de verschillende aspecten binnen het onderwijs.

Competentie	Beroepsrol	Taken
Doceren	De docent/trainer als uitvoerder van onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Taak 1: Ken je doelgroep • Taak 2: Maak een plan voor de bijeenkomst • Taak 3: Ontwikkel materiaal • Taak 4: Voer de bijeenkomst uit • Taak 5: Evalueer de bijeenkomst en de materialen • Taak 6: Stel het plan of het materiaal bij
Ontwerpen	De docent/trainer als ontwerper van onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Taak 1: Analyseer de context • Taak 2: Ontwerp een onderwijseenheid • Taak 3: Werk de leeractiviteiten uit • Taak 4: Voer de onderwijseenheid uit • Taak 5: Evalueer de onderwijseenheid (leeruitkomsten, toetsing, leeractiviteiten) en de daarbij behorende materialen • Taak 6: Stel (een deel van) het onderwijsontwerp of het materiaal bij

Digitaliseren	De docent/trainer als techneut	<ul style="list-style-type: none"> • Taak 1: Oriënteer je op de verschillende tools • Taak 2: Maak een keuze op basis van het doel en doelgroep • Taak 3: Richt de digitale tool in met inhoud • Taak 4: Test de tool en gebruik deze vooraf, tijdens of na de bijeenkomst • Taak 5: Evalueer de werking, inhoud en opbrengst van de tool • Taak 6: Stel de keuze van de tool of de inhoud bij
Toetsen	De docent/trainer als beoordelaar van leerprocessen	<ul style="list-style-type: none"> • Taak 1: Analyseer de context • Taak 2: Maak een toets vanuit een basisontwerp en een toetsmatrijs • Taak 3: Voer de toets uit • Taak 4: Beoordeel de toets en communiceer de resultaten • Taak 5: Analyseer de toets en trek conclusies over de validiteit en betrouwbaarheid • Taak 6: Stel de toets of de ondersteunende leeractiviteiten bij
Begeleiden	De docent/trainer als begeleider, mentor	<ul style="list-style-type: none"> • Taak 1: Communiceer open en betrokken • Taak 2: Begeleid en coach studenten/deelnemers individueel • Taak 3: Motiveer studenten/deelnemers • Taak 4: Geef betekenisvolle feedback • Taak 5: Optimaliseer groepsdynamica • Taak 6: Stimuleer tot reflectie
Professionaliseren	De docent/trainer als professional	<ul style="list-style-type: none"> • Taak 1: Maak een ontwikkelplan voor inhoudelijke en didactische groei (Wat) • Taak 2: Kies de juiste vorm voor jouw ontwikkeling: training, coaching, intervisie, etc. (Hoe) • Taak 3: Voer (een deel van) het ontwikkelplan uit • Taak 4: Evalueer het ontwikkelplan op basis van behaalde resultaten en feedback • Taak 5: Stel het ontwikkelplan bij en stel prioriteiten op basis van kosten, tijd en effect

4. Curriculum

De opleiding is ingericht op basis van de genoemde competenties. Je moet bij het afronden van de Leergang aan alle competenties voldoen.

De Leergang bestaat uit een combinatie van e-learning, praktijkopdrachten en face-to-face (F2F) bijeenkomsten waarbij gewerkt wordt aan beroepstaken die je in de praktijk uitvoert.

Tabel 1 Schematische weergave van het curriculum (EV = Eigen Vaardigheid)

F2F dag	Competentie	Taak	Thema 1:	Thema 2:	Thema 3:
Training Activerende didactiek					
1	Doceren (voorbereiden)	Ken je doelgroep	Brein en leren	Beginsituatie	Ervaringsleren
		Ontwikkel materiaal	E-learning krachtige presentaties E-learning multi-mediaprincipes		
2		Maak een plan voor de bijeenkomst	Kiezen en plannen	Talenten	Differentiëren in de les
Training Activerende werkvormen					
	Doceren (uitvoeren)	Oriënteer je op de verschillende tools	E-learning digitale tools		
		Voer de bijeenkomst uit	E-learning presentatievaardigheden		
3		Ontwikkel materiaal Voer de bijeenkomst uit en evalueer de bijeenkomst	Docentgecentreerde werkvormen EV: presentatie	Discussievormen EV: stelling	Werkopdrachten EV: groepswerk
4		IJsbrekers EV: activerende opening	Spelvormen EV: quizvorm of rollenspel	Digitale werkvormen EV: hybride werkvorm	
Training Blended onderwijs ontwerpen					
5	Ontwerpen	Analyseer de context	Blended learning	Werken uit een fundament	Constructieve afstemming
6		Ontwerp de onderwijseenheid	Onderwerpen en leeractiviteiten	Synchrone leeractiviteiten	Flipping the classroom
7		Werk de leeractiviteiten uit	E-learning over e-learning, kennisclips en DLO		
		Kennisclips	E-learning	Communicatie met studenten	
Training Toetsen van leeruitkomsten					
	Toetsen BKE	E-learning fase 0 - 1			
8		Analyseer de context en bepaal de leeruitkomsten	Toetscyclus en kwaliteitseisen	Contextanalyse	Basisontwerp
		E-learning fase 2 - 4			
9		Ontwerp de toets Neem de toets af en beoordeel deze	Toetsmatrijs	Toetsconstructie	Toetsen afnemen en beoordelen
		E-learning fase 5 - 7			
10	Analyseer de toets Communiqueer en evalueer	Toetsanalyse	Registreren en communiceren	Evalueren en verbeteren	

F2F dag	Competentie	Taak	Thema 1:	Thema 2:	Thema 3:
Training Coachen en begeleiden					
11	Begeleiden	Coach deelnemers individueel vanuit een open houding	Gesprekken met deelnemers EV: Kennismakingsgesprek met accent op structuur	Communicatie EV: coachgesprek met NLP-coachmodel	Basishoudingen EV: TA-analyse van een gesprek
12		Begeleid deelnemers en geef betekenisvolle feedback	Motiveren EV: Voortgangsgesprek met Triademodel	Feedback EV: Feedbackgesprek met Pendleton	Omgaan met weerstand EV: Oplossingsgericht gesprek
		E-learning ongewild lastig gedrag			
13		Optimaliseer groepsdynamica en stimuleer deelnemers tot reflectie	Werken met groepen EV: Coachgesprek over eigen rol in een projectgroep	Reflecteren EV: Coachgesprek met een reflectiemodel	Leercoaching EV: Coachgesprek over een persoonlijk leerdoel
Examen LAO					
	Professionaliseren	E-learning onderzoeksvaardigheden en APA			
14		Evalueer het ontwikkelplan op basis van behaalde resultaten en feedback	Mondelinge theorietoets in een groep	Elevatorpitches over essay	Presentaties eigen ontwikkeling

5. Literatuur

De volgende literatuur zit bij de BDB-cursus inbegrepen:

- Bijkerk, L., & van der Heide, W. (2016). *Activerende didactiek, gevarieerd lesgeven in het hoger beroepsonderwijs*. Houten: BSL
- Bijkerk, L. (2015). *Basis Kwalificatie Examinering in het hoger beroepsonderwijs*. Houten: BSL
- Bijkerk, L. & van der Ploeg, T. (2018). *Aan het werk met Actiekaarten*. Zaltbommel: Thema
- Bijkerk, L. & Loonen, I. *Inspireren met beelden* (2024) met starterskit coaching

Via de digitale leeromgeving ook nog andere (verdiepende) bronnen aangereikt.

Daarnaast zijn er in de leeromgeving nog losse tegels met e-learning:

- e-learning waarbij je kennismaakt met de opleiding en de werkwijze
- e-learning activerende didactiek als ondersteuning bij de training activerende didactiek
- e-learning krachtige presentaties en multimediacprincipes

- e-learning met een verzameling digitale tools
- e-learning BKE als ondersteuning bij de training toetsen van leeruitkomsten
- e-learning ongewenst lastig gedrag
- e-learning schrijven van een essay

6. Toetsing

De competenties zijn uitgewerkt in geconcretiseerde leerdoelen die gemeten worden met behulp van toetsen die de deelnemers tijdens de opleiding maken. Drie van deze toetsen worden afgenomen op de examendag aan het einde van de opleiding. De uitwerking van de toetsen staat beschreven in de toetshandleiding. Aan toetsen zijn onderwijsactiviteiten verbonden die ondersteunend zijn bij het behalen van de leerdoelen. Je moet een reële inspanning leveren om de *Leergang Activerend Opleiden* met goed gevolg af te leggen. Aanwezigheid tijdens de lesdagen is niet voldoende.

Hieronder staat een overzicht van de competenties binnen de *Leergang Activerend Opleiden* met de bijbehorende toetsen.

Tabel 2 Overzicht toetsvormen

Competentie	Producten voor het portfolio		
Doceren	Toets 1: Lesplan Lesplan voor een synchrone bijeenkomst		Toets 2: Presentatie Inhoud en vormgeving van een PowerPointpresentatie bij een lesplan
	Toets 3: Werkvormen Reflectieverslag op zes soorten werkvormen toegepast binnen de eigen praktijk		Toets 4: Lesgeven Reflectieverslag van een gegeven les, van feedback voorzien door een collega
Ontwerpen	Toets 5: Blended onderwijsontwerp Een ontwerp van blended onderwijseenheid met skilltrees en een deelnemershandleiding		
Toetsen	Toets 6: BKE-Verbeterplan Ontwerpen van een nieuwe of verbeterde toets op basis van de toetscyclus		
Begeleiden	Toets 7: Coach- of begeleidingsgesprek Reflectieverslag van een gevoerd coach- of begeleidingsgesprek		Toets 8: Casus groepswork Verslag of presentatie over een casus over groepswork
Professionaliseren	Toets 9: Body of Knowledge Mondelinge toets in een groep	Toets 10: Essay en Elevator pitch Essay over een eigen bronnenonderzoek naar een didactisch onderwerp	
	Formatief: 3 MC toetsen	Toets 11: Reflectieverslag over ontwikkeling als docent/trainer Toets 12: Presentatie eigen ontwikkeling	

7. Studielast

Als je mee gaat doen aan deze leergang, betekent dit dat je ervoor kiest een investering in tijd te maken. Wie minimaal 300 uur investeert, kan de leergang met goed gevolg afronden.

De studielast bedraagt gemiddeld 10 uur per week. De ervaring leert dat deelnemers deze tijdsinvestering daadwerkelijk nodig hebben. Bij de start van de leergang ontvang je een overzicht van alle opdrachten en toetsen. Zo kun je goed plannen en kun je de opleiding op tijd afronden. In de studielasturen is veel tijd gereserveerd voor het leren van de toetsen. Om vakmanschap te verwerven is onze ervaring dat het zowel belangrijk is het geleerde toe te passen, als om het didactische jargon te beheersen en de belangrijkste theorie (de zogenaamde Body of Knowledge) te kunnen navertellen.

In het overzicht in tabel 3 is te zien hoe de totale studielast (SBU) is verdeeld over de verschillende competenties.

Tabel 3 Overzicht studielast per competentie

Competenties en Rollen	Contact-uren	Zelfstudie	Uren	SBU-Totaal
Doceren De docent/trainer als uitvoerder van onderwijs	30	<ul style="list-style-type: none"> E-learning / literatuur lezen / voorbereiding Maken van een lesplan Maken van een presentatie Schrijven van een reflectieverslag over de uitgevoerde les / training Werkvormen uitvoeren met verslaglegging 	<ul style="list-style-type: none"> 12 8 5 2 13 	70
Ontwerpen De docent/trainer als ontwerper van onderwijs	22,5	<ul style="list-style-type: none"> Achtergrondartikelen lezen/ voorbereiding, leren voor body of knowledge (BKO) Maken van een blended onderwijsontwerp met deelnemershandleiding 	<ul style="list-style-type: none"> 5,5 22 	50
Toetsen De docent/trainer als beoordelaar van leerprocessen	22,5	<ul style="list-style-type: none"> E-learning onderdelen toetscyclus en voorbereiding BKE-boek leren voor body of knowledge Maken van een verbeterplan 	<ul style="list-style-type: none"> 9,5 8 40 	80
Begeleiden De docent/trainer als begeleider	22,5	<ul style="list-style-type: none"> Literatuur lezen / voorbereiding / leren voor body of knowledge (BKB) Praktijkopdrachten E-learning ongewild lastig gedrag Coach- of begeleidingsgesprek voeren Groepsdynamisch proces analyseren 	<ul style="list-style-type: none"> 11,5 4 2 5 5 	50
Professionaliseren De docent/trainer als professional	7,5	<ul style="list-style-type: none"> E-learning schrijven van een essay Essay en elevatorpitch Reflectieverslag Voorbereiden op mondeling examen Reflectie in een presentatie 	<ul style="list-style-type: none"> 3,5 20 5 10 4 	50
Totaal	105 uur		195 uur	300 uur

8. Planning

Voorafgaand aan deze leergang kun je meedoen aan de gratis kennismakingsworkshop

- 6 september Kennismakingsworkshop van 13.30 – 17.00 uur

Voor de leergang zijn de volgende data gepland in het jaar 2024-2025:

Training Activerende didactiek

- Dag 1 – 27 september 2024
- Dag 2 – 18 oktober

Training Activerende werkvormen

- Dag 3 – 8 november
- Dag 4 – 29 november

Training Blended onderwijs ontwerpen

- Dag 5 – 10 januari 2025
- Dag 6 – 24 januari
- Dag 7 – 14 februari

Training Toetsen van leeruitkomsten

- Dag 8 – 14 maart
- Dag 9 – 4 april
- Dag 10 – 25 april

Training Coachen en begeleiden

- Dag 11 - 16 mei
- Dag 12 – 6 juni
- Dag 13 - 20 juni

Examendag

- Dag 14 - 12 september

De cursusedagen zijn op vrijdag van **9.30 – 17.00 uur**

De dertien cursusedagen zijn om de 2 à 3 weken ingeroosterd. De tussenliggende tijd is noodzakelijk voor het lezen van literatuur, het maken van de opdrachten, het voorbereiden van de volgende cursusdag en het toepassen van het geleerde in de praktijk.

De *Leergang Activerend Opleiden* kan ook in vijf aparte delen gevolgd worden in een volgorde naar keuze. Het is dus mogelijk om deze leergang te starten met de *Training Activerende didactiek* op 27 september 2024, met de *Training Activerende werkvormen* op 8 november 2024, met de *Training Blended onderwijs ontwerpen* op 10 januari 2025, met de *Training Toetsen van Leeruitkomsten* op 14 maart 2025 of met de *Training Coachen en begeleiden* op 16 mei 2025.

9. Investering

Je betaalt voor de Leergang Activerend Opleiden **€ 5.025,00** (inclusief 21% btw).

Bij de prijs is inbegrepen: de boeken 'Activerende didactiek' en 'Basiskwalificatie Examinering in het hoger beroepsonderwijs', de actiekaarten en starterskit coaching, het gebruik van de digitale leeromgeving, koffie/thee en lunch op locatie, materiaalkosten, het post-hbo-diploma en de inschrijving in het Abituriënten-Register van CPIO / SPHBO.

Volg je de leergang privé of via een btw-vrijgestelde organisatie (bijvoorbeeld overheid, onderwijsinstelling, zorginstelling of bank)? Dan bieden wij de voordelige mogelijkheid om de prijs zonder btw te betalen. Hiervoor berekenen wij een toeslag. De investering voor deze leergang bedraagt dan **€ 4.615,00**.

Hieronder staat in tabel 5 een overzicht van de diverse BDB-trainingen met daarbij de kosten.

Tabel 5. Overzicht kosten BDB-trainingen

	Kwalificatie	Kosten incl. btw	Kosten zonder btw
Training Activerende didactiek	BKO	€ 815,00	€ 755,00
Training Activerende werkvormen		€ 630,00	€ 575,00
Training Blended onderwijs ontwerpen		€ 1.005,00	€ 920,00
Training Toetsen van leeruitkomsten	BKE	€ 1.190,00	€ 1.090,00
Training Coachen en begeleiden	BKB	€ 1.040,00	€ 960,00
Examen na afronding losse trainingen	BDB	€ 510,00	€ 470,00
Leergang activerend opleiden		€ 5.025,00	€ 4.615,00

10. Kennismakingsworkshop

Tijdens deze kennismakingsworkshop krijg je een goed beeld van de inhoud van de *Leergang Activerend Opleiden*. Je maakt kennis met de visie van activerend opleiden en de pijlers die daarbij horen. De zes opleidingscompetenties waaraan tijdens de leergang gewerkt wordt, vormen gezamenlijk het eindresultaat dat je met deze opleiding kunt behalen.

Ook krijg je informatie over de toetsing en de opdrachten die je tijdens de leergang moet maken. Door het overzicht dat je ontvangt kun je meteen al een goede planning maken van de activiteiten die er van jou verwacht worden.

Daarnaast maak je kennis met de andere deelnemers, met de opleider en met de accommodatie.

Tijdens deze bijeenkomst ervaar je meteen al werkvormen die je ook in jouw praktijk kunt toepassen. Een rode draad tijdens de workshop is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Lees de opleidingsgids en de toetshandleiding en noteer je vragen

Competentie: Professionaliseren

Lesdoelen:

Na afloop van de workshop kun je...

- de opbouw van de *Leergang Activerend Opleiden* herkennen
- een plan maken om de trainingen met succes af te ronden

Programma:

- Introductie
- Inhoud en toetsing Leergang activerend opleiden
- Succesvol studeren
- Afsluiting

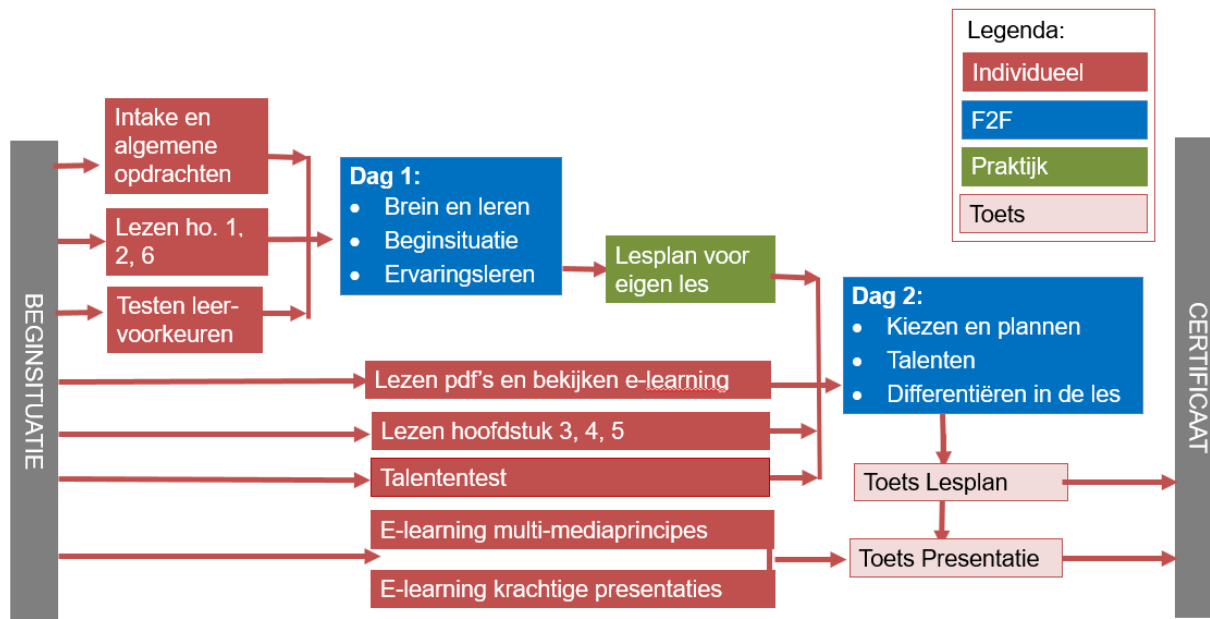

Op de volgende bladzijden vind je de beschrijving van de verschillende trainingen. Eerst zie je een skilltree over de hele training en daarna zie je per dag een korte beschrijving van de inhoud van de cursusdagen, de competenties waaraan gewerkt wordt en de lesdoelen die deze cursusdag centraal staan. Ook worden de onderwerpen van deze dag in het programma vermeld.

Tenslotte krijg je een indruk van de voorbereiding die bij de cursusdagen van jou wordt verwacht.

12. Training Activerende Didactiek

Figuur 2: Skilltree Training activerende didactiek

Dag 1

Het eerste thema van deze dag wordt besteed aan informatie over 'Brein en leren'. Voorafgaand aan deze cursusdag heb je een e-learning over het brein doorgenomen. Tijdens de cursusdag maken we de koppeling met de toepassing in de onderwijspraktijk. Zo weet je wat je wel en juist beter niet kunt doen tijdens lessen en trainingen.

Tijdens het tweede thema staat de beginsituatie voor jouw bijeenkomst centraal. Je hebt te maken met een bepaalde tijd, eventueel beschikbare ruimte en middelen en de doelgroep. Jouw deelnemers komen misschien met diverse achtergronden en ervaringen binnen. Ook worden de verschillende ontwikkelingsfasen van een docent besproken. De beginsituatie in kaart brengen en hier rekening mee houden in jouw onderwijs is belangrijk.

Bij het derde thema ervaringsleren start je met het maken van een lesplan volgens een vaste structuur. Het ervaringsleren bestaat uit vier fasen: ervaren, reflecteren, conceptualiseren en toepassen. Het uitgangspunt is dat in een volwaardig leerproces alle fasen aan bod komen. Bij elke fase passen andere werkvormen. Het ervaringsleren is tijdens elke les te gebruiken en is niet afhankelijk van de leerlijn waarin wordt gewerkt.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Maak de voorbereidende opdrachten over de training in de leeromgeving in de tegel 'e-learning algemene informatie Edufit'
- Lees de hoofdstukken over brein en leren, leervoorkeuren en ervaringsleren
- Vul de testen in over jouw leervoorkeuren

Competentie: Doceren

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- de belangrijkste breintips benoemen
- de beginsituatie van de deelnemers beschrijven
- de fasen van ervaringsleren herkennen en benutten in een eigen lesplan

Programma:

- Introductie en (nadere) kennismaking
- Brein en leren
- Beginsituatie
- Ervaringsleren
- Afsluiting

Dag 2

Voorafgaand aan deze cursusdag heb je een e-learning over multimediacprincipes en krachtige presentaties doorgenomen. Tijdens de terugblik laat je hiervan het resultaat zien.

In het eerste thema bespreken we hoe je in jouw lessen kunt variëren door de verschillende soorten werkvormen en organisatievormen te benutten. Je maakt een keuze voor geschikte werkvormen en hierbij houd je rekening met de uitvoering van de bijeenkomsten: op locatie of online? Je werkt je lesplan verder uit met de inleiding en de afsluiting.

Tijdens het tweede thema van deze dag leer je de acht talenten te herkennen en te benutten. Het effect van het inzetten van werkvormen die aan verschillende talenten appelleren, is dat alle deelnemers zich aangesproken en uitgedaagd voelen. Met kennis over de verschillende talenten kun je de variatie in werkvormen in jouw lesplan verder vergroten.

Het derde thema gaat over differentiëren. Omgaan met verschillen betekent dat deelnemers ongelijk behandeld worden op grond van kennis die je hebt over relevante verschillen.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Begin met het invullen van het lesplan: beginsituatie, leerdoel en een thema (start toets 1)
- Lees de hoofdstukken over werkvormen, talenten en differentiëren
- Vul de talententest in
- Volg de e-learning 'Krachtige presentaties en Multimediacprincipes'

Competenties: Doceren en digitaliseren

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- de verschillende soorten werkvormen en organisatievormen benoemen en verwerken in een eigen lesplan
- de verschillende talenten benoemen en koppelen aan werkvormen
- verschillende mogelijkheden om te differentiëren toepassen

Programma:

- Introductie en terugblik
- Kiezen en plannen
- Talenten
- Differentiëren in de les
- Afsluiting

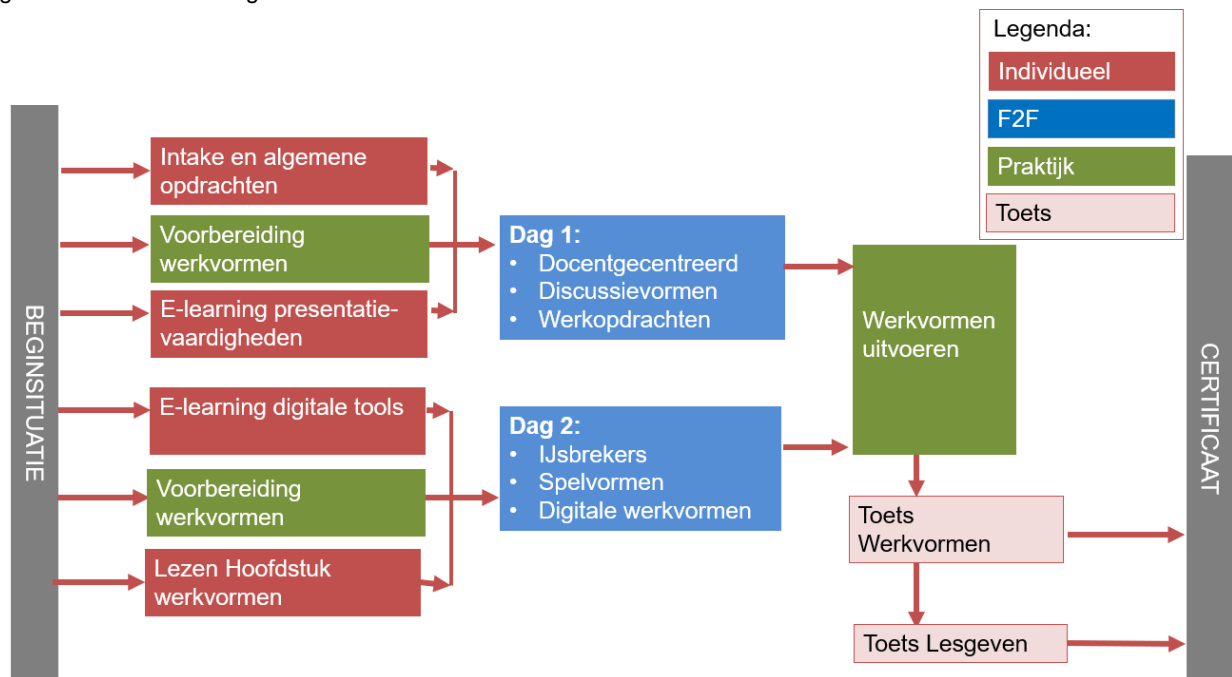
Toetsing:

- Maak het lesplan af en lever het in (toets 1)
- Maak een presentatie bij het lesplan en lever dit in (toets 2)

13. Training Activerende Werkvormen

Figuur 3: Skilltree Training activerende werkvormen

Dag 3

Voorafgaand aan deze cursusdag heb je een e-learning over presentatievaardigheden doorgenomen. Tijdens het eerste deel van de dag krijg je informatie over de werkvormen die horen bij 'docentgecentreerde werkvormen' en tips voor het geven van een interactief hoorcollege of presentatie. Het 'zenden' van informatie wordt in de onderwijscontext veel gedaan, hoe kun je die informatieoverdracht zo optimaal mogelijk laten plaatsvinden?

Na de theorie geeft een aantal deelnemers een presentatie over een onderwerp uit de eigen praktijk om een docentgecentreerde werkvorm te ervaren.

Tijdens het tweede thema wordt informatie gegeven over de 'discussiewerkvormen' en voeren een aantal deelnemers een werkvorm met een stelling uit.

Tot slot wordt de soort werkvorm 'werkopdrachten' besproken en voeren een aantal deelnemers een zelf voorbereide groepsworkvorm uit.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Maak de voorbereidende opdrachten over de training in de leeromgeving
- Lees de tekst en volg de e-learning over presenteren
- Bereid een presentatie, stelling of groepsworkvorm voor

Competenties: Doceren en digitaliseren

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- een docentgecentreerde werkvorm in de vorm van een presentatie uitvoeren of beoordelen
- een discussie aan de hand van een stelling uitvoeren of beoordelen
- een groepservorm uitvoeren of beoordelen

Programma:

- Introductie en (nadere) kennismaking
- Docentgecentreerde werkvormen
- Discussievormen
- Werkopdrachten
- Afsluiting

Dag 4

Het eerste thema gaat over ijsbrekers. Bij dit onderwerp gaat een aantal deelnemers na de theorie over ijsbrekers een activerende opening uitvoeren. Een goed begin is immers het halve werk...!

Vervolgens wordt in het tweede thema informatie gegeven over spelvormen en voeren een aantal deelnemers een quizervorm of een rollenspel uit die zij hebben voorbereid bij een onderwerp in hun eigen onderwijspraktijk.

Voorafgaand aan deze cursusdag heb je een e-learning over digitale tools doorgenomen. Tijdens het laatste thema van deze cursusdag bespreken we hoe je jouw les aantrekkelijker en effectiever kan maken met behulp van ICT. De integratie van ICT in de onderwijspraktijk is gebaat bij een zorgvuldige afstemming tussen vakinhoud, didactiek en de mogelijkheden van ICT.

Online en hybride leren is al bijna niet meer weg te denken uit het onderwijs. Een aantal deelnemers voert een digitale werkvorm uit die zij bij een eigen onderwerp hebben voorbereid.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Volg de e-learning over digitale tools
- Lees de tekst over activerende werkvormen
- Bereid een activerende opening, quiz of rollenspel of een digitale werkvorm voor

Competenties: Doceren en digitaliseren

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- een activerende opening uitvoeren of beoordelen
- een kennisquiz of rollenspel leiden of beoordelen
- een digitale werkvorm uitvoeren of beoordelen

Programma:

- Introductie en terugblik
- IJsbrekers
- Spelvormen
- Digitale werkvormen
- Afsluiting

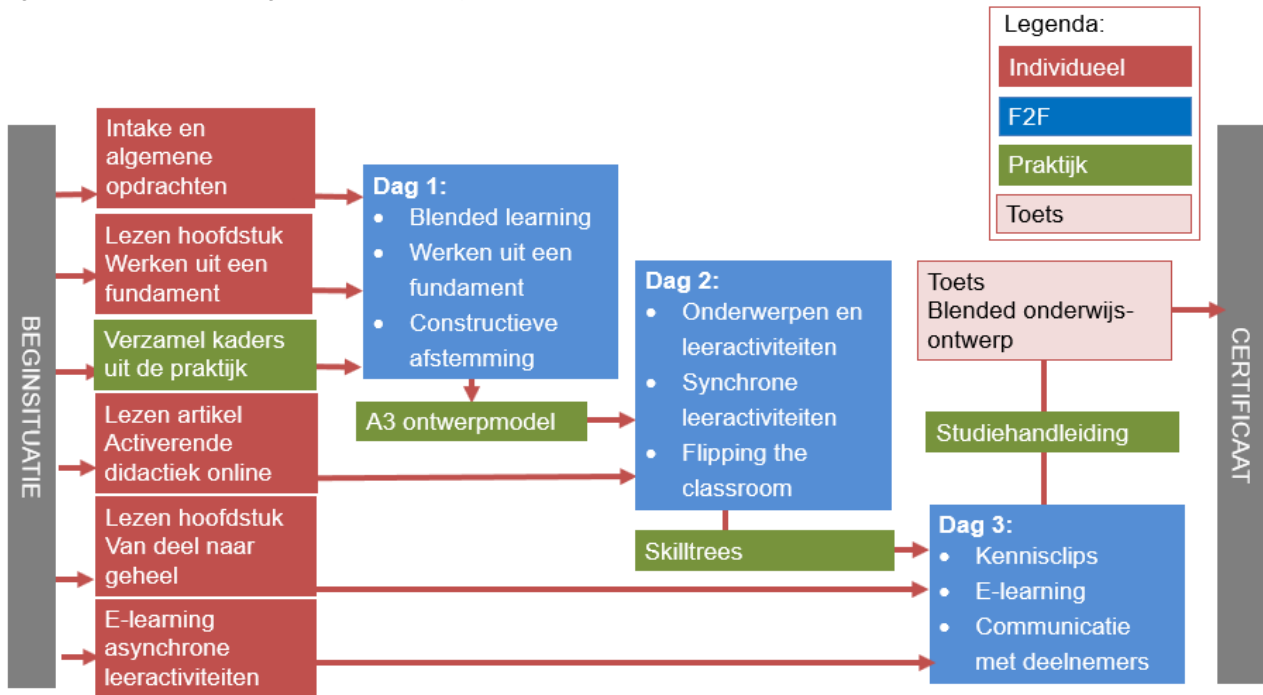

Toetsing:

- Lever het reflectieverslag op de zes soorten uitgevoerde werkvormen in (toets 3)
- Plan een activerende les voor beoordeling in jouw onderwijspraktijk en schrijf het reflectieverslag daarover (toets 4)

14. Training Blended Onderwijs Ontwerpen

Figuur 4: Skilltree Training blended onderwijs ontwerpen

Dag 5

Op deze dag krijg je tijdens het eerste thema een theoretische basis mee met betrekking tot blended learning. Dit thema vormt de start van het ontwerpproces voor een onderwijseenheid voor jouw praktijk in de vorm van een optimale blend.

Tijdens het tweede thema leer je over het ontwerpen van onderwijs aan de hand van een metafoor van een boom. Aan de hand van drie taken kun je jouw onderwijs stapsgewijs ontwerpen. Bij het ontwerpen van een onderwijseenheid wordt het resultaat groter als je de elementen van het onderwijsontwikkelmodel goed voor ogen hebt. Het geblende onderwijs zal aan moeten sluiten bij de algemene landelijke kaders en de kaders van de onderwijsinstelling en de opleiding waar jij het onderwijs voor ontwerpt. Dergelijke brondocumenten vormen de kaders voor het ontwerpen van een onderwijseenheid. Voor de cursusdag heb je alvast gezocht naar de kaders bij de onderwijseenheid die jij wilt gaan blenden.

Het derde thema staat in het teken van doelgericht onderwijs ontwerpen en starten we met de basis van de onderwijseenheid. Je formuleert een (nieuw) leerresultaat en een leeruitkomst voor jouw onderwijseenheid. Vervolgens stel je vast wat de taken zijn die een student voor jouw onderwijseenheid moet beheersen en formuleer je een leeruitkomst per taak. Wanneer je voor ogen hebt wat het resultaat van het onderwijs moet zijn, kun je de toets-, leer- en lesdoelen formuleren.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Maak de voorbereidende opdrachten over de training in de leeromgeving
- Lees het hoofdstuk en bekijk de infographic over het ontwerpen van blended onderwijs
- Verzamel kaderstellende documenten voor de onderwijseenheid die jij gaat (her)ontwerpen

Competenties: Ontwerpen en digitaliseren

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- uitleggen wat blended learning inhoudt
- de analyse van de context van de eigen onderwijseenheid verwerken in het A3-ontwerpmodel
- van de eigen onderwijseenheid: het leerresultaat, de leeruitkomsten en de toetsing benoemen

Programma:

- Introductie en (nadere) kennismaking
- Blended learning
- Werken uit een fundament
- Constructieve afstemming
- Afsluiting

Dag 6

Tijdens de eerste twee thema's van deze dag kijken we naar de flexibilisering van onderwijs. In een onderwijsontwerp kun je leeractiviteiten elkaar op laten volgen, maar mogelijk is niet iedere voorgaande activiteit voorwaardelijk voor het kunnen starten met een volgende activiteit. Daar zit flexibiliteit voor het inrichten van je onderwijs. De leeractiviteiten kunnen plaatsvinden in vier contexten: individu, face-to-face (F2F), praktijk en peer-group. Je maakt een overzicht van de leeractiviteiten in jouw onderwijseenheid en komt tot een skill-tree waarbij je de leeractiviteiten visualiseert. Je wilt de leeractiviteiten zo vormgeven, dat de kans op leren en het behalen van de lesdoelen het grootst is.

In het derde thema kijken we op lesniveau naar het F2F-onderwijs van jouw onderwijseenheid. Je krijgt informatie over het principe van 'Flipping the classroom'. Hierbij wordt het zenden van informatie uit de klas of fysieke bijeenkomst gehaald, zodat daar ruimte komt voor de hogere cognitieve verwerking. Je maakt een ontwerp voor de ideale blend voor het F2F-onderwijs. Om dit te realiseren ontwerp je jouw onderwijs aan de hand van een golfmodel voor blended learning, waarbij je afwisselt in synchroon en asynchroon leren om een zo hoog mogelijk leerrendement te behalen.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Vul het A3-model in voor het ontwerp van jouw onderwijseenheid
- Lees de tekst over activerende didactiek online en blended learning

Competenties: Ontwerpen en digitaliseren

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- jouw onderwijseenheid visualiseren in een skilltree op macro- en mesoniveau
- een taak visualiseren in een skilltree op microniveau
- de asynchrone en synchrone leeractiviteiten visualiseren in een golfmodel

Programma:

- Introductie en terugblik
- Onderwerpen en leeractiviteiten
- Synchrone leeractiviteiten
- Flipping the classroom
- Afsluiting

Dag 7

Tijdens deze dag kijken we naar de verschillende asynchrone leeractiviteiten. Je gaat na hoe jij kennisclips voor jouw onderwijseenheid kunt benutten. Mogelijk bestaan er al mooie kennisclips bij het doel over jouw onderwerp of je kunt zelf aan de slag gaan om goede kennisclips te maken. Vervolgens denk je na over de timing en manier van de inzet van kennisclips.

Een andere manier van asynchrone leeractiviteiten benutten is door gebruik te maken van e-learning. Dat onderwerp staat centraal tijdens het tweede thema van deze dag. In een e-learning staan meerdere leerdoelen centraal en deelnemers kunnen dit plaats- en tijdonafhankelijk volgen.

Het derde thema gaat over de communicatie met deelnemers. Bij het blended ontwerp is een goede informatievoorziening van belang zodat de deelnemers goed weten wat en waarom ze iets doen.

Daarnaast moeten ook allerlei praktische vragen vooraf al duidelijk zijn: wanneer zijn de contactmomenten, wat moet ik voorbereiden en hoe wordt er getoetst? Om dit goed te communiceren richting deelnemers maak je een deelnemershandleiding.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Bedenk voor welke onderwerpen en leerdoelen je asynchrone leeractiviteiten wilt benutten
- Volg de e-learning over eenvoudige manieren om kennisclips, e-learning en een leeromgeving te maken
- Lees het hoofdstuk van deel naar geheel

Competenties: Doceren, ontwerpen en digitaliseren

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je de asynchrone leeractiviteiten ontwerpen en via een digitale leeromgeving communiceren naar deelnemers.

- Je kunt een educatieve kennisclip maken
- Je kunt e-learning maken voor jouw eigen lessen
- Je kunt de informatie over de onderwijseenheid communiceren naar deelnemers

Programma:

- Introductie en terugblik
- Kennisclips
- E-learning maken
- Communicatie met deelnemers
- Afsluiting

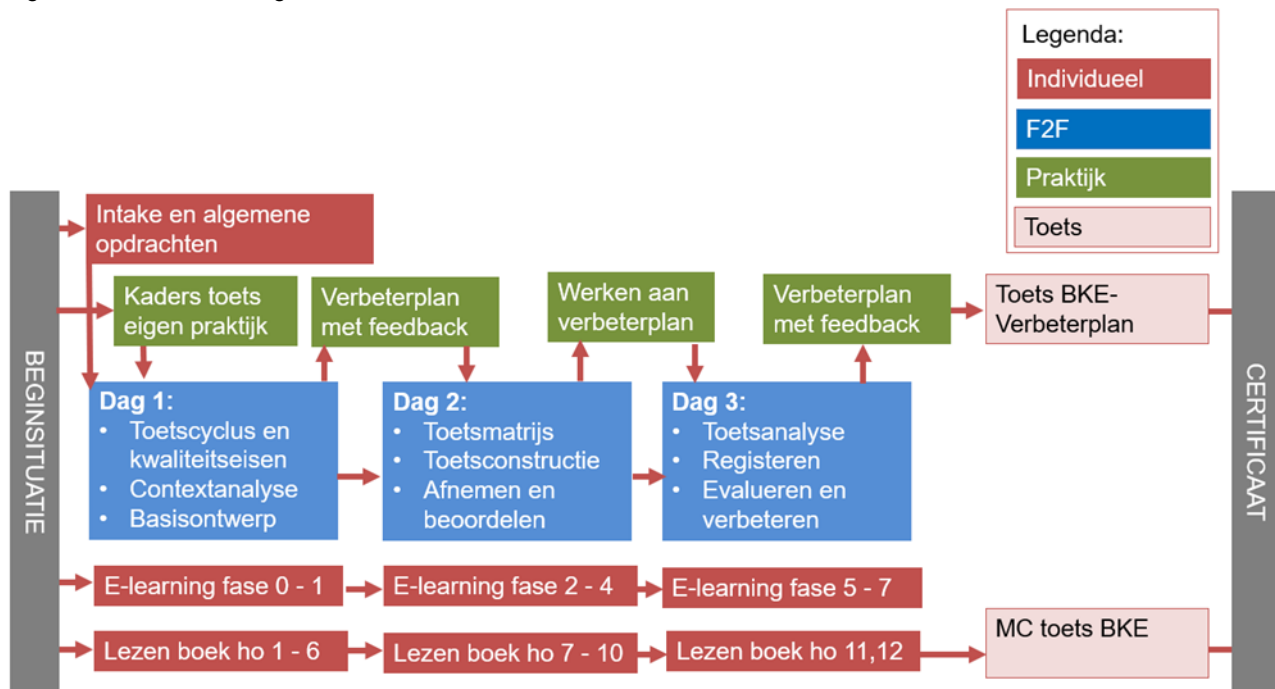

Toetsing:

- Maak een onderwijsontwerp met het A3-model, een skilltree op drie niveaus en een deelnemershandleiding
- Optioneel: Vraag feedback aan een van de andere deelnemers en/of een collega
- Lever het onderwijsontwerp na verwerking van de feedback in het leerpad in voor feedback van de opleider
- Verwerk de feedback van de opleider en lever het onderwijsontwerp in voor beoordeling in het portfolio
- Maak (formatief) de digitale MC-toets over de body of knowledge van de BKO

15. Training Toetsen van leeruitkomsten

Figuur 5: Skilltree Training Toetsen van leeruitkomsten

Dag 8

Deze cursusdag staat in het teken van de Basiskwalificatie Examinering (BKE) en maak je eerst kennis met de toetscyclus en de kwaliteitseisen die aan een toets worden gesteld. Als voorbereiding heb je alvast het boek doorgenomen en de e-learning bekeken.

In het tweede thema gaan we in op het uitvoeren van een contextanalyse omtrent jouw toets. Hierbij komen allerlei mogelijkheden en dilemma's aan bod, die kunnen voorkomen bij het maken van toetsen. Aan de hand van vele actuele voorbeelden krijg je grip op wat kan of moet als je het niveau van deelnemers wilt meten.

In het laatste thema van deze dag behandelen we de eerste fase van de toetscyclus. Daarbij gaan we in op het basisontwerp van de toets.

Een rode draad is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Maak de voorbereidende opdrachten over de training in de leeromgeving
- Vul de BKE-quickscan in
- Lees de eerste hoofdstukken uit het BKE-boek en neem de e-learning door
- Bedenk welke toets je wilt gebruiken voor het verbeterplan en verzamel toetsdocumenten van jouw organisatie (Toetsbeleid, Competentieprofiel, OER, etc.)

Competentie: Toetsen

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- de verschillende kwaliteitseisen koppelen aan de fasen van de toetscyclus
- de consequenties van de kaderstellende documenten voor jouw toets beschrijven
- het basisontwerp van jouw toets beschrijven

Programma:

- Introductie, kennismaking en keuze toets
- Toetscyclus en kwaliteitseisen
- Contextanalyse (fase 0)
- Basisontwerp (fase 1)
- Afsluiting

Dag 9

Metten is weten, is een veelgehoorde uitspraak. Maar wie heeft zijn oordeel niet wel eens laten kleuren door intuïtie of buikgevoel? En was het niet zo dat dat gevoel een goede voorspellende waarde bleek te hebben voor het slagen van de betreffende student in de praktijk?

In het eerste thema worden de volgende stap van de toetscyclus besproken. Je ontwerpt of evalueert de toetsmatrijs, als basis voor een valide toetsing. Je zet hiermee de eerste stap richting 'toetsen die kloppen'. Als voorbereiding heb je alvast het boek doorgenomen en de e-learning bekeken.

Vervolgens kijken we in het tweede thema naar de toets zelf. Daarna kun je aan de slag met het ontwerpen van de toets en het beoordelingsformulier.

In het laatste thema ligt het accent op het afnemen van toetsen en het beoordelen ervan. Je ervaart welke beoordelingsfouten er allemaal kunnen voorkomen en denkt na over maatregelen om fraude te voorkomen.

Een rode draad is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Schrijf de eerste hoofdstukken van je verbeterplan (start toets 6) en lever deze in voor feedback
- Lees de hoofdstukken over de toetsmatrijs, het ontwerpen van de toets en het proces van afnemen en beoordelen uit het BKE-boek
- Verzamel beschikbare gegevens rondom jouw toets (toetsmatrijs, de toets zelf, beoordelingsformulier, afnameprotocol etc.)

Competentie: Toetsen

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- een toetsmatrix maken waarin de samenhang tussen leeruitkomsten/leerdoelen, niveau en weging wordt geborgd
- een toets maken die voldoet aan de kwaliteitseisen
- de belangrijkste principes bij het afnemen en beoordelen van jouw toets beschrijven

Programma:

- Introductie en terugblik
- Toetsmatrix (fase 2)
- Toetsconstructie (fase 3)
- Toetsen afnemen en beoordelen (fase 4)
- Afsluiting

Dag 10

Het accent ligt tijdens deze dag op de laatste fasen van de toetscyclus. Als voorbereiding heb je alvast het boek doorgenomen en de e-learning bekeken.

Als de toets is afgenomen kun je de resultaten gaan analyseren. Deze toetsanalyse kan aanleiding zijn om onderdelen van de toets nog eens kritisch te bekijken. Je gaat in het eerste thema aan de slag met het meten en analyseren van toetsresultaten en trekt hieruit conclusies met betrekking tot de betrouwbaarheid van jouw toets. Je doet dit met behulp van een excel waarbij je jouw toetsresultaten kunt invoeren.

Bij het tweede thema denk je na over het proces van de registratie en communicatie van resultaten richting deelnemers. Feedback geven is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

De laatste fase van de toetscyclus is het evalueren en verbeteren. Op basis van voorgaande fasen en student- en docentevaluaties stel je een verbeterplan op. Verbeterpunten kunnen over de toets gaan, maar bijvoorbeeld ook over de leerdoelen of het gegeven onderwijs.

We sluiten de dag af met een formatieve mondelinge toets in een groep.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de ervaren werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Schrijf verder aan je verbeterplan (vervolg toets 6)
- Lees de hoofdstukken over toetsanalyse, toetsresultaten en evalueren uit het BKE-boek
- Verzamel uitslagen en evaluatie van jouw toets

Competentie: Toetsen en digitaliseren

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- een toetsanalyse maken en interpreteren
- het proces van communiceren van resultaten, inzage en feedback geven beschrijven
- aangeven hoe de kwaliteit van jouw toets en de bijbehorende onderwijseenheid verbeterd kan worden

Programma:

- Introductie en terugblik
- Toetsanalyse (fase 5)
- Communiceren en registreren (fase 6)
- Evalueren en verbeteren (fase 7)
- Afsluiting

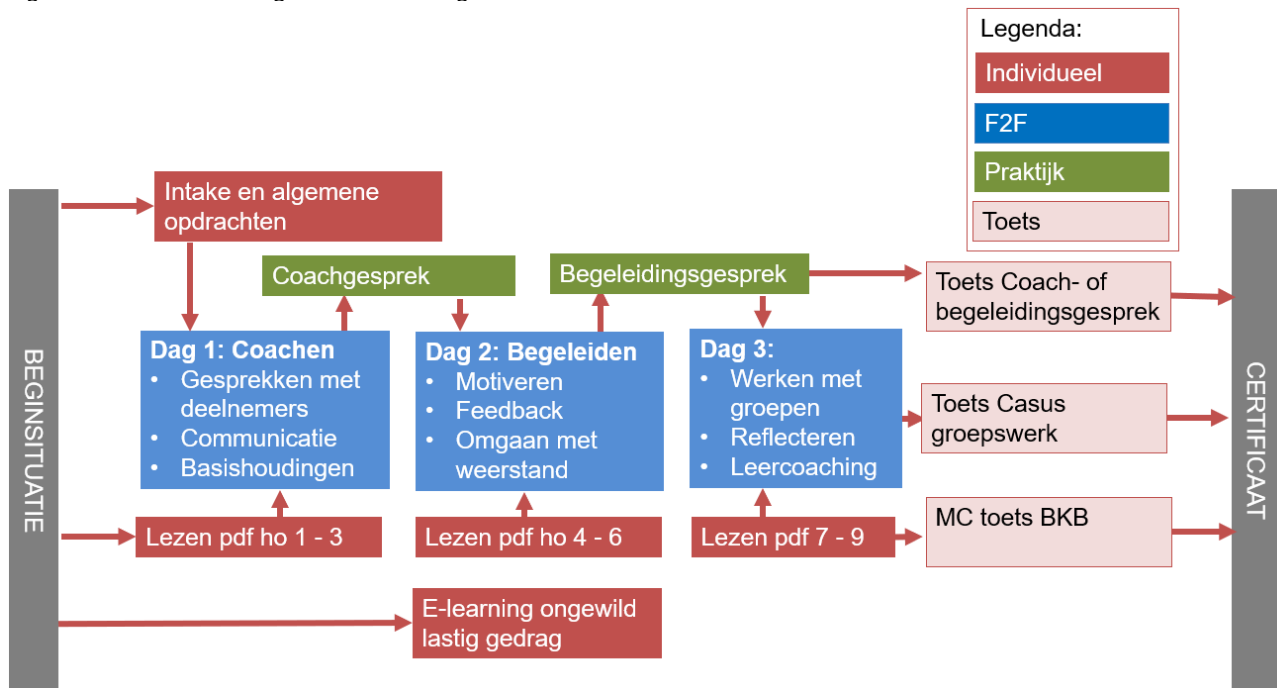

Toetsing:

- Schrijf je verbeterplan af en lever dit in voor feedback
- Verwerk de feedback en lever je verbeterplan in voor beoordeling (toets 6)
- Maak (formatief) de digitale MC-toets over de body of knowledge van de BKE

16. Training Coachen en Begeleiden

Figuur 6: Skilltree Training Coachen en begeleiden

Dag 11

In het eerste thema wordt gekeken hoe je door een gestructureerd gesprek een individuele deelnemer kunt coachen of begeleiden. Je krijgt zicht op de verschillen tussen coachen en begeleiden en bedenkt hoe deze gesprekken met deelnemers planmatig kunnen worden ingezet in jouw organisatie. Je oefent deze structuur in een kennismakingsgesprek.

In het tweede thema gaat het over de basisprincipes van communicatie en gespreksvaardigheden. Hierbij is het belangrijk om verschillende soorten open vragen te stellen en je gebruikt hierbij de principes voor een goede communicatie. Voor een basis coachgesprek krijg je het NLP-coachmodel aangereikt. Hiermee kun je de student helpen om tijdens een gestructureerd gesprek de gewenste situatie te benoemen en daarbij te kijken naar wat de student kan helpen om daar te komen of wat hem kan tegenhouden.

Het laatste thema gaat in op de verschillende basishoudingen die je als docent kunt hebben. Als hulpmiddel om de communicatie binnen een coachgesprek te analyseren gebruiken we het model van Transactionele Analyse (TA-model).

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Maak de voorbereidende opdrachten over de training in de leeromgeving
- Lees de hoofdstukken over gestructureerde gespreksvoering, communicatie en TA-analyse

- Vul de test 'ik ben oké, jij bent oké' in

Competentie: Begeleiden

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- een gestructureerd kennismakingsgesprek voeren
- een gestructureerd coachgesprek voeren met behulp van het NLP-coachmodel
- de communicatie in een coachgesprek analyseren met een TA-analyse

Programma:

- Introductie en (nadere) kennismaking
- Gesprekken met deelnemers
- Communicatie en gespreksvaardigheden
- Basishoudingen
- Afsluiting

Dag 12

Eén van de moeilijkste vragen voor docenten en trainers is, hoe je deelnemers gemotiveerd kunt krijgen en kunt houden. Als coach kun je individuele deelnemers motiveren door middel van je gespreksvoering. Je oefent met het voeren van een resultaatgericht begeleidingsgesprek met behulp van het Triademodel.

Bij het tweede thema wordt er aandacht besteed aan het geven van feedback. Je leert hoe je jouw feedback aan studenten of deelnemers het beste kunt formuleren om het leerrendement zo groot mogelijk te laten zijn. Je oefent met het voeren van een feedbackgesprek. Hierbij maken we gebruik van de methode van Pendleton.

Tijdens het laatste thema van deze cursusdag leer je diverse vormen van weerstandsgedrag te onderscheiden en – belangrijker – hoe je er mee om kunt gaan. Je hebt toch immers met (bijna) volwassenen te maken? Toch kunnen 'lastige' deelnemers het jou bijzonder moeilijk maken. In veel gevallen kunnen we lastig gedrag relatief gemakkelijk ombuigen tot productief gedrag. Je oefent met het ombuigen van weerstand door een oplossingsgericht coachgesprek te voeren.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Oefen met het voeren en analyseren van een coachgesprek
- Lees de hoofdstukken over het triademodel, feedback en weerstand
- Vul de test motiverend lesgeven in
- Volg de e-learning over ongewild lastig gedrag

Competentie: Begeleiden

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- een begeleidingsgesprek voeren met behulp van het Triademodel
- een feedbackgesprek voeren met een individuele student of deelnemer
- weerstand herkennen en ermee omgaan met behulp van het model van conflicthantering

Programma:

- Introductie en terugblik
- Motiveren
- Feedback
- Omgaan met weerstand
- Afsluiting

Dag 13

Het eerste thema op de laatste cursusdag is 'werken met groepen'. Als een (project)groep niet goed functioneert is het goed om een analyse te maken van de processen in de groep. Je gaat een coachgesprek voeren over de samenwerking in een projectgroep. Je focust daarbij op de eigen rol in de groep en de bijdrage aan het resultaat. Na deze cursusdag ga je aan de slag met het analyseren van een casus over een groep die niet goed functioneert.

In het tweede thema staat het reflecteren centraal. Je oefent met het voeren van een coachgesprek aan de hand van een reflectiemodel. Hiermee kun je deelnemers beter inzicht geven in hun rol en acties in bepaalde situaties. Je krijgt verschillende reflectiemodellen aangereikt.

Het laatste thema van deze dag staat in het teken van leercoaching. Hierbij begeleid je de deelnemers tijdens de lessen bij het werken aan een persoonlijk leerdoel en een eigen planning. Om dit te oefenen voer je een begeleidingsgesprek over een persoonlijk leerdoel.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Oefen met het voeren en analyseren van een begeleidingsgesprek
- Lees de hoofdstukken over het werken met groepen, reflecteren en leercoaching
- Vul de testen 'Mindset' en 'Teamrollen' in

Competentie: Begeleiden

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- een coachgesprek voeren over samenwerking
- een coachgesprek voeren aan de hand van een reflectiemodel
- een coachgesprek voeren over een persoonlijk leerdoel dat richting geeft aan het essay

Programma:

- Introductie en terugblik
- Werken met groepen
- Reflecteren
- Leercoaching
- Afsluiting

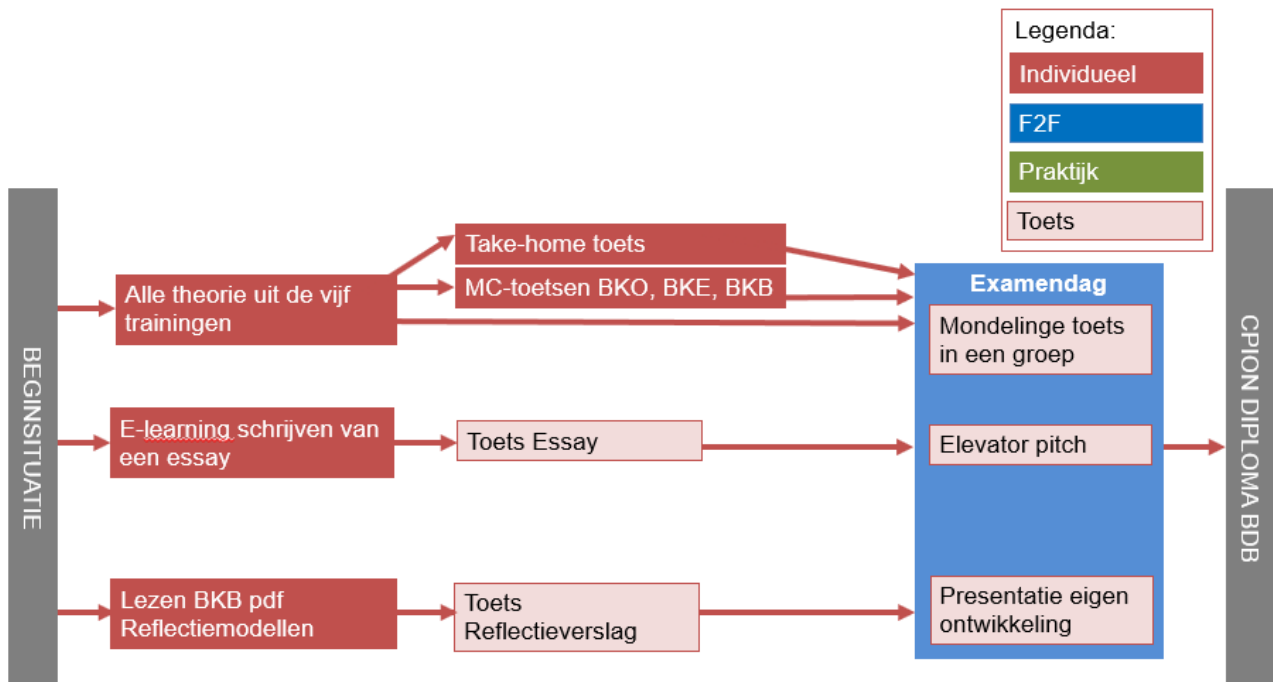

Toetsing:

- Voer een coach- of begeleidingsgesprek en schrijf daarover een reflectieverslag
- Analyseer een casus over groepswork
- Maak (formatief) de digitale MC-toets over de body of knowledge van de BKB

17. Afsluitend examen

Figuur 7: Skilltree afsluitend examen

Het afsluitende examen vindt plaats op de locatie in Gouda waar de laatste beoordelingen plaatsvinden en gezamenlijk de leergang wordt afgesloten.

Tijdens de examendag wordt er een groepsgesprek van een uur in een groep van maximaal 5 deelnemers gehouden. Tijdens dit gesprek wordt getoetst in hoeverre je de kennis uit de literatuur en de bijbehorende leergang kunt toepassen in de praktijk. Hierbij komen alle competenties aan de orde en wordt ook van jou een reflectie op het eigen functioneren gevraagd.

Ter voorbereiding op dit mondelinge examen kun je werken aan toepassingsopdrachten in de take-home toets en mc-toetsen maken in de leeromgeving om jezelf te toetsen.

Daarnaast schrijf je een essay en houd je op deze dag een pitch over het essay dat je hebt geschreven over een didactisch onderwerp.

Tenslotte schrijf je een reflectieverslag waarover je aan het eind van de dag een presentatie geeft over jouw eigen ontwikkeling als docent of trainer.

Om de kwaliteit van het examen te borgen, wordt tijdens het hele examen gewerkt met een examencommissie die bestaat uit de opleider en een beoordelaar van buiten de opleiding. Deze tweede examinerator heeft een beoordelende en adviserende rol.

Vorbereiding en toetsing examendag:

Competentie: Professionaliseren

Essay (toets 10):

- Volg de e-learning over zoekstrategieën en APA
- Bepaal een onderwerp waar je onderzoek naar wilt doen
- Formuleer een HKI- of HKW-vraag
- Vul het zoekstrategieformulier in en start met je essay
- Schrijf jouw essay af en lever deze in
- Bereid een elevator pitch voor

Body of Knowledge

- Facultatief: Maak de take-home toets, maak de mc-toetsen BKO, BKE en BKB
- Bereid je voor op een mondeling groepsexamen over de hele leergang (toets 9)

Reflecteren (toets 11 en 12)

- Schrijf een reflectieverslag over de hele leergang (toets 11)
- Bereid een creatieve presentatie voor over jouw ontwikkeling als docent/trainer (toets 12)

Bijlage: Testimonials van deelnemers

2021 – 2022

“Een goede opleiding voor de startende docent op HBO niveau waarbij je op alle aspecten van activerende opleiden ingaat. Het is wel een pittig jaar dus wees daarop voorbereid. In de praktijk kan je geleerde direct toepassen.”

Marielle Schipperen

“De leergang activerend opleiden en de manier waarop Edufit deze vorm geeft, is - kijkend naar de vele interne opleidingen van de Hogescholen - zeer professioneel, actueel en compleet. Niet in de laatste plaats is dat te danken aan het team van Edufit en Lia Bijkerk in het bijzonder. Edufit speelt flexibel in op de feedback van de deelnemers. Bovendien is de sfeer persoonlijk waardoor de deelnemers zich snel thuis voelen.”

Peter Schallenberg

“Edufit is een gezellige laagdrempelige onderwijs instelling. Met oog voor de mens achter de deelnemer en met begrip en oog voor verschillen! Het is een leergang waar je veel kennis en tools opdoet om in de praktijk beter en uitdagender les te geven. Aan het einde van de leergang is de rugzak van een docent/trainer goed gevuld en heb je veel kennis opgedaan over alles wat bij het lesgeven komt kijken.”

Pim Rullmann

“Een interessante opleiding, ook voor de praktischere student. veel raakvlakken met verschillende aspecten in elke omgeving.”

Christiaan Rouw

“Wanneer je geregeld voor een groep staat vanuit een bedrijfacademy en je wilt jouw beroep moderniseren en tevens de academy ondersteunen in missie, visie en beleid kan ik je deze opleiding zeker aanraden. Je leert vanuit de boeken, de digitale leeromgeving, de Face2Face lessen en van je mede cursisten die vast en zeker werken in andere vakgebieden dan jezelf. Een mooier totaalplaatje krijg je niet snel. Veel plezier en succes wanneer je instapt.”

Jan Koot – technisch trainer binnen bedrijfsacademy mbo- en hbo-niveau

2020 – 2021

“Een leuke opleiding met een schat aan waardevolle informatie die ik mee kan nemen naar mijn eigen instructies.”

Edwin Makkes, Instructeur brandweeropleidingen Veiligheidsregio NHN / IFV

“Door de LAO krijg ik mijn cursisten meer in beweging. Sinds ik de leergang heb gevolgd kan ik meer focus aanbrengen en beter schakelen. Mijn lessen zijn leuker en inspirerender met aandacht voor verschillende breintips en intelligenties!”

Klara Smeets, Docent NT2 Het Werkwoord

“De leergang activerend opleiden was voor mij als beginnende docent (net gestart) soms best een uitdaging, aangezien ik nog weinig/geen ervaring had. Het heeft mij veel handvatten aangereikt om nu een goed en verzorgde les te kunnen geven. Daarnaast heeft het mij doen inzien dat het niet alleen gaat om lesgeven, maar dat er veel meer komt kijken bij het geven van onderwijs. Kortom: ik heb meer geleerd dan ik van te voren had verwacht.”

Talitha de Groot, gastdocent en scholing IC Kinderen UMC

2018 - 2019

“Een opleiding waar je jezelf als trainer/docent verder kan ontwikkelen, met name het praktisch toepassen van de geleerde theorie heeft mij veel gebracht”.

Aleida Schouten, trainer triagistes HAP

“Het afgelopen jaar was een intensief maar zeer verrijkend jaar. Ik werk al jaren als docent en trainer, en heb nu pas het gevoel op een stevige basis te staan. De zeven pijlers van activerend opleiden geven mij houvast in het vaststellen van de opbouw van lessen, modules en trainingen. Er was tijdens de opleiding Activerend Opleiden een positieve sfeer waarin feedback en feedup gegeven werd. Alle competenties van een goede docent zijn evenwichtig en diepgaand aan de orde gekomen. De lesdagen waren zeer afwisselend en vlogen daardoor voorbij”.

Maria Vermeulen, docent Driestar Hogeschool / trainer Salouz – Ieder kind veilig

“Dankzij de *Leergang Activerend Opleiden* en mijn mede-cursisten heb ik de stap vanuit de financiële wereld naar het onderwijs durven zetten. De leergang heeft gezorgd dat ik met een goede basis meteen voor een groep studenten kan staan vol zelfvertrouwen”.

Tanja Jungen, docent International Business Avans Hogeschool

“Lia is een goeroe op het gebied van toetsing en didactiek! Deze opleiding is een aanrader voor iedere docent in het hoger onderwijs. Maximaal leerrendement voor zowel docent en indirect de student. De competenties van een docent heb ik nu echt onder de knie!”

Mathilde Plender, docent Driestar Hogeschool

“Ondanks dat de duidelijkheid en nut van de opleiding in direct werk voor mij tijdens de 12 lessen door organisatorische wijzigingen ook negatief beïnvloed zijn, ben ik altijd met enorm veel zin naar de opleiding gekomen. Daar wil ik de docent enorm voor bedanken, want de lessen waren elke keer weer enorm motiverend en ging met een boost van positieve energie weer naar huis. Dit werd ook erg mogelijk gemaakt door de gedrevenheid van de docent/tutor en de focus die ze aan elke les heeft gegeven. Hierdoor kreeg je elke lesdag weer zin om er meer van te leren”.

Freek Rooijackers, trainer bij REEF

“Behalve nuttig is de leergang ook leuk. Ik heb het met veel plezier gedaan en het is een mooi voorbeeld hoe ik ook mijn eigen lessen leuk kan maken. Verder heb ik veel gehad aan de onderwerpen die over het ontwerpen van onderwijs gaan”.

Femke Vernij, docent bij De school van het Nederlandse Lied - MBO RijnIJssel

“Na het volgen van de *Leergang Activerend Opleiden* heb ik veel inspiratie opgedaan om de lessen die ik geef vanuit actieve werkvormen te benaderen, een positieve verandering in mijn manier van lesgeven!”

Paula Blokpoel, opleider Amstel Academie VUmc

“De opleiding is een zeer leuke en activerende werkvormen. Er worden veel tools en handvatten gegeven. Deze zijn direct toepasbaar in de praktijk”.

Wouter Bakker, opleider Brandweer Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

“Ik kwam binnen zonder ervaring op didactisch gebied en heb ontzettend veel geleerd. De structuur van de opleiding is goed en de inhoud is allesomvattend. De docent heeft ontzettend veel kennis en weet dit goed over te brengen op de studenten. Het is een heel praktische opleiding, gelijk toe te passen in de eigen beroepspraktijk. Je moet er wel rekening mee houden dat deze opleiding veel tijd kost. Er staat 10 uur zelfstudie per week voor, maar ik was er meer mee bezig. Misschien omdat ik geen didactische achtergrond had”.

Ingrid Zomer, trainer Amstel Academie VUmc

“Een nuttige opleiding die ook buiten het leslokaal goed te gebruiken is”.

Harm Grijpstra, docent Hanzehogeschool Groningen

“De *Leergang Activerend Opleiden* is een inspirerende opleiding die - zelfs als je al jaren voor de klas staat - nieuwe inzichten en vele mogelijkheden geeft om je lessen voor je studenten en voor jezelf interessanter te maken. Ik ben ervan overtuigd dat ik door deze opleiding een betere docent ben geworden en ik heb een onuitputtelijke bron aan werkvormen, variaties en inzichten in gedifferentieerd lesgeven gekregen waar ik als docent Creatief Schrijven veel aan heb”.

Lies Aris, docent The New School Amsterdam

“De LAO is voor mij vooral een leidraad en houvast gebleken binnen de didactiek. Het digitale portaal van Edufit werkt uitstekend. De cursusdagen waren lang, maar dikwijls erg activerend. Ik heb veel geleerd. Ik ken mijn teamgenoten nu veel beter en reflecteer zelf nu veel meer”.

Elmar Schuur, docent The New School Amsterdam

2016 – 2017

“LAO' heeft me zoveel geboden! Meteen in de praktijk toepasbaar en met een gedegen theoretische basis. De lesdagen waren een feest, het gaf me een boost aan energie!”

Jan Willem van Eijk, trainer BeeldenStudio

“LAO heeft mij enorm geholpen in mijn omscholing naar het onderwijs. Een goede theoretische basis en praktisch toepasbaar!”

Robert Delien, cursuscoördinator Natuurpodium

“De *Leergang Activerend Opleiden* is een zeer nuttige en direct toepasbare opleiding. De inhoud is sterk en de werkvormen en toetsvormen zijn origineel en heb ik ervaren als een verademing: zo kan het ook!”

Cynthia Sipma, onderwijskundige

“De leergang geeft iedere docent veel tools voor een succesvolle onderwijspraktijk”.

Hanneke Hoekstra, onderwijskundige HO-extra

2015 – 2016

“In twaalf dagen LAO leer je ontzettend veel. Er komt veel op je af, maar je kunt het ook direct toepassen in je lessen. Ik heb de dagen erg leuk en nuttig gevonden om mijn weg in het onderwijs vinden. Het is niet alleen theoretisch maar juist ook praktisch door de verschillende werkvormen. Kortom, gewoon doen, het is leerzaam en je leert andere docenten kennen”.

Eefke Brandsma, Docent CMD - Avans Hogeschool, Academie voor Industrie en Informatica

“Als startende docent heb ik veel aan de *leergang activerend opleiden* gehad. Het gaf me een goede basis waar ik leuke lessen mee kan maken. Ook gaf het mij inzichten in mijn manier van lesgeven en hoe ik mezelf daarin kan verbeteren. De trainingdagen heb ik als leuk en energiek ervaren. Een aanrader voor beginnende docenten die een gestructureerde en gefundeerde manier van lesgeven zoeken!”

Martijn Schuurmans, Docent informatica – Avans Hogeschool, Academie voor Industrie en Informatica

“De *Leergang Activerend Opleiden* heb ik ervaren als een uitnodigende opleiding. De lessen zijn leuk vormgegeven en staan bol van praktische hulpmiddelen”.

Rik Meijer, Docent Informatica – Avans Hogeschool, Academie voor Industrie en Informatica

“De *leergang activerend opleiden* heeft mij geholpen om meer vanuit een fundament mijn lessen te kunnen geven. Door dit fundament is een betere opzet en meer variatie in mijn lessen ontstaan. Ik doe minder zelf en laat juist de studenten harder werken. Het zweet moet immers op de juiste rug staan! Dit maakt de lessen interactiever en leuker, niet alleen voor mijn studenten, maar ook voor mezelf”.

Elke van Lamoen, docent Management Avans Hogeschool AHB, BedrijfskundeMER

“Activerend opleiden biedt de beginnend docent snel een aantal concrete handvaten om mee aan de slag te gaan. Onderwijskunde is natuurlijk geen exacte wetenschap, dus de aangereikte methoden zijn een van de methoden/manieren om mee aan de slag te gaan. Belangrijk om te benadrukken vind ik dat je als docent ook vooral ook op zoek moet gaan naar je eigen methoden en technieken van 'wat werkt'”.

Luc van Mil, docent BSK, Avans Hogeschool Academie Veiligheid en Bestuur.

“Een nuttige en breed toepasbare opleiding die mij persoonlijk ontzettend heeft geholpen bij het voorbereiden en uitvoeren van mijn lessen”.

Mark Roche, docent IV, Avans Hogeschool Academie Veiligheid en Bestuur.

“De opleiding zelf vond ik inhoudelijk goed. Het een is bruikbaar dan het ander in de realiteit maar het biedt absoluut de voor mij benodigde handvatten als beginnende docent. Ook de structuur van de opleiding dient als voorbeeld doordat je zelf ook steeds de stappen/fases van het ervaringsleren doorloopt (E, R, C, T-cyclus) en ervaart hoe prettig die manier van werken/leren is”.

Nadia van Loon, basisdocent IV, Avans Hogeschool Academie Veiligheid en Bestuur.

“De *Leergang Activerend Opleiden* is een inspirerende opleiding, met een gefundeerde didactische visie en praktisch toepasbaar. Dankzij het model van ervaringsleren kan ik op een eenvoudige manier verschillende leerstijlen bedienen en meer variatie aanbrenge in mijn werkvormen. Deze opleiding heeft mij echt geholpen in mij professionele ontwikkeling als docent!”

Johan Heijink, Hanzehogeschool Groningen - Instituut voor Financieel Economisch Management

“Met enige reserve begon ik aan de cursus, zou het wel echt leuk, relevant en leerzaam zijn? Dat was het zeker, ik heb me geen moment verveeld en heb al doende veel geleerd. De cursus en coaching van Titia zorgen dat ik niet alleen zelfverzekerder voor de klas sta, maar dat ik mijn lessen op veel gebieden heb kunnen verrijken, met andere werkvormen, organisatievormen en verdere digitalisering. Een echte aanrader!”

Sijbren Hogewerf, Hanzehogeschool Groningen - Instituut voor Financieel Economisch Management

“Ik dacht dat mijn lessen al heel gevarieerd en actief waren. Gedurende de LAO bleek echter dat er nog veel te leren viel. Leuke en zeer nuttige opleidingen, vanaf les 1 handvaten aangereikt gekregen om meteen in je lessen te gebruiken. Veel geleerd op een leuke manier. Top! En de complimenten voor Titia!”

Reina de Raad, Docent CMV, Hanzehogeschool Groningen - Instituut voor Financieel Economisch Management

“De *Leergang Activerend Opleiden* is voor mij op het juiste moment gekomen. Ik heb een uitstekende vertaalslag naar mijn docentschap kunnen maken, waarbij ik mijn manier van doceren op een actieve manier en actieve uitvoering heb aangepast”.

Koos Reitsma, Hanzehogeschool Groningen - Instituut voor Financieel Economisch Management

De *Leergang Activerend opleiden* van EDUFIT is een opleiding met een sterk theoretisch fundament en is direct praktisch toepasbaar. De les-opdrachten en -oefeningen sluiten daarbij naadloos op aan. Modellen zoals de “Roos van Leary” en het “Kernkwadrant van Ofman” zijn modellen welke ik al kende, echter nu pas echt tot ‘leven’ zijn gekomen. Naast de 12 lesdagen is er een behoorlijke studiebelasting, bestaande uit het bestuderen van de theorie en het maken van opdrachten. Vooral de opdrachten hebben mij veel tijd gekost en ook veel plezier gegeven, en zorgen voor een goed gevuld praktisch bruikbaar portfolio. Conclusie: de opleiding is een echte aanrader voor aankomend en ervaren docenten, die zich verder willen professionaliseren!”

Lambert Mutsaars, docent

“Een geweldige opleiding! Ik merk dat ik de lesstof vanaf dag 1 goed toe kon passen. Het was bloed, zweet maar geen tranen, een aanrader voor iedereen die lesgeeft”.

Wilma Gerritsen, trainer MEE Drechtsteden

“Ik heb er nog veel meer van geleerd dan ik van tevoren had verwacht. Niet alleen veel geleerd over lesgeven, maar ook over mezelf als docent voor de groep”.

Patricia Molenaar, Radartrainer

“LAO maakt leren leuk voor iedereen. LAO heeft me inzichten gegeven hoe ik alle cursisten op maat kan bedienen zonder de groep te verliezen, hoe om te gaan met lastig gedrag etc. Praktisch en leerzaam tegelijk!”

Ilse de Lange, trainer Rainbow advies, training, coaching

“Zonder de *Leergang Activerend Opleiden* zou ik niet binnen nog geen jaar de docent zijn die ik nu ben. Alle belangrijke competenties komen aan bod in deze zeer nuttige, degelijke en intensieve leergang”.

Minou Schreuder, docent. Academie voor HRM en Bedrijfskunde, Avans Hogeschool

“De *Leergang Activerend Opleiden* is een cursus die ik iedereen kan aanraden. Je leert jezelf kennen als docent en je verbreedt je kennis over lesgeven en je breidt je toolset uit met leuke en handige middelen om je lessen leuker, beter en efficiënter te maken”.

Stijn Smulders, docent informatica Academie voor Industrie en Informatica, Avans Hogeschool

"De *Leergang Activerend Opleiden* was voor mij een zeer leerzame en verhelderende cursus. Het heeft mij veel inzichten gegeven m.b.t. lesgeven en alles wat daarbij hoort. Uiteindelijk heeft het mij veel opgeleverd. De enthousiaste manier van lesgeven door Lia was zeer aanstekelijk en prettig om te volgen. Er was genoeg ruimte en tijd voor discussies buiten de lesstof om, wat de groepsdynamiek zeer ten goede kwam. Belangrijk was ook het feit dat er ruim aandacht werd besteed aan ervaringen uit de groep".

Peter Hoens, Academie voor Industrie en Informatica, Avans Hogeschool

"De *Leergang Activerend Opleiden* heeft me een soort schilderspalet aan werkvormen opgeleverd die in meer of mindere mate van toepassing zijn binnen mijn lesinhoud. Vooral het leren van elkaar als startend docent binnen AI&I aan de hand van concrete praktijkvoorbeelden heeft me het meest opgeleverd. Peer support for the win! En, Lia heeft vanaf les 1 al een veilige, positieve, energieke en dynamische lessfeer neergezet wat dit mede mogelijk maakt".

Jorine Jansen, docent CMD. Academie voor Industrie en Informatica, Avans Hogeschool

"De *Leergang Activerend Opleiden* is eigenlijk onmisbaar voor een beginnend docent! Je krijgt op een erg leuke en afwisselende manier te maken met alle aspecten die met het docentschap te maken hebben. Lia creëert een geweldige sfeer binnen de (kleine) groep waarin je de kans krijgt om te oefenen, experimenteren en nuttige feedback ontvangt. Het is ook altijd leuk en leerzaam om ervaringen en casussen met elkaar te delen. Zo vul je stukje bij beetje jouw docentenrugzakje en kun je het nieuwe avontuur aan!"

Lesley de Ruijter, docent informatica Academie voor Industrie en Informatica, Avans Hogeschool

"Een gedegen opleiding waarin alle aspecten van het hbo-docentschap aan bod komen"

Nienke Sikkema, docent Academie voor Industrie en Informatica, Avans Hogeschool

2013 - 2014

"De *Leergang Activerend Opleiden* heeft mij als beginnende docent een goed houvast gegeven om mijn onderwijs in te richten. Waarin de opleiding in mijn optiek sterk is, is praktische toepasbaarheid. Vrijwel alles wat in het curriculum terugkwam, kon ik gedurende het collegejaar gebruiken. Daarbij vond ik dat de trainer/docent een professionele houding had, met oog voor de dagelijkse praktijk waar je als cursist in verwickeld bent. Hierdoor was er altijd ruimte voor aanpassing op momenten van hoge werkdruk. Ik zou deze cursus aan iedere beginnende docent in het hoger onderwijs aanraden".

Sander Sloot, docent Integrale Veiligheid, Academie voor Veiligheid en Bestuur, Avans Hogeschool

“Toen ik afgelopen september begon met lesgeven, dacht ik dat het lesgeven wel goed zou komen, aangezien ik als 'professional' naar mijn mening over voldoende kennis beschikte. Echter merkte ik al vrij snel dat het daar niet alleen om draaide. De *Leergang Activerend Opleiden* heeft voor een zeer goede impuls gezorgd om mijn docentcompetenties te ontwikkelen. Mijn complimenten gaan uit naar de mooie verwevenheid van de cursus en hetgeen ik allemaal geleerd heb”.

Elke Pasman, docent recht. Academie voor HRM en Bedrijfskunde, Avans Hogeschool

“Een opleiding die over een breed spectrum laat zien hoe je op een professionele manier voor de klas moet staan”.

Bart Gelens, docent informatica. Academie voor Industrie en Informatica, Avans Hogeschool

"Erg intensieve maar zeer leerzame cursus. Lia is een uitstekende trainster met een duidelijke visie op opleiden, maar staat ook open voor andere meningen. Je krijgt veel informatie en oefent belangrijke vaardigheden die je direct in de praktijk kan toepassen."

Erik Appeldoorn, trainer informatica bij NForza

“Bij ‘Activerend Opleiden’ leer je niet alleen hoe je jouw lessen interessant maakt. Maar ook hoe je ervoor zorgt dat ze interactief en afwisselend zijn met moderne media, zodat studenten ze niet snel meer zullen vergeten”.

Paul Wagener, docent informatica. Academie voor Industrie en Informatica, Avans Hogeschool

“Als enige CDM’er in een groep met veelal informatica docenten heb ik niet alleen veel van de andere docenten geleerd, maar het ook goed naar mijn zin gehad in deze leuke groep. De leuke lessen, die altijd met veel enthousiasme gebracht werden, hebben zeker bijgedragen aan mijn begrip van onderwijs en het opzetten van een goede les”.

Antal Ruhl, docent CMD. Academie voor Industrie en Informatica, Avans Hogeschool:

“Bij de *Leergang Activerend Opleiden* leer je ALLES wat je moet weten als docent. Het is ontzettend leerzaam en leuk om deze opleiding te volgen. Je ontwikkelt je als docent of trainer. Maar zeker ook als mens. Het is een opleiding met hoge kwaliteitseisen en heel veel diepgang. Voor het zorgen voor kwaliteit in het (hoger) onderwijs vind ik dat elke docent deze opleiding zou moeten volgen. En elke hogeschool zou contact moeten opnemen met Lia Bijkerk om haar eigen trainingen te verbeteren!”

Femke Weitenberg, docent Hanzehogeschool Groningen

“De *Leergang Activerend Opleiden* geeft ook de ervaren trainer handvatten voor het bieden van structuur, differentiatie en variatie in trainingen. Op een zeer gestructureerde en activerende wijze word je als trainer langs alle aspecten van het trainerschap geleid. Diverse onderdelen heb ik direct kunnen toepassen in mijn eigen trainingen. En het is alleen al leerzaam om weer deelnemer te mogen zijn. Een absolute aanrader en verrijking!”

Imre Mutsears, trainer Koning Willem 1 College, Den Bosch

2012 - 2013

“Tijdens de *Leergang Activerend Opleiden* leer je niet alleen over activerend opleiden; je ervaart het ook! Deze ervaring is al net zo leerrijk als de overgedragen kennis”.

Geert Gooskens, docent kunstgeschiedenis opleiding CMD. Academie voor Industrie en Informatica, Avans Hogeschool

“Het was een leuk en leerzaam traject. Goed en vakkundig georganiseerd, altijd uitstekend voorbereid. Als cursist krijg je het gevoel dat er alle aandacht aan je wordt gegeven! Het mondelinge examen aan het eind vond ik qua vorm en opzet wel heel geslaagd”.

Reinier Dickhout, docent informatica. Academie voor Industrie en Informatica, Avans Hogeschool

“Ik heb nooit geweten dat het kan: onderwijs ontwikkelen waarbij je rekening houdt met leerstijlen, talenten en individuele leerdoelen. Het kan, heb ik geleerd bij de opleiding *Activerend Opleiden*. Zit strak in elkaar. Ik heb veel over mezelf geleerd en over opleiden. De manier waarop de opleiding is opgebouwd maakt dat leren genieten wordt. Ik vind het oprecht jammer dat het al afgelopen is”.

Barbara Sjoerdsma. Contentontwikkelaar, Thieme Meulenhof

“De *Leergang Activerend Opleiden* is een aanrader voor elke docent die zijn eigen vak en studenten serieus neemt! De opleiding zet je eigen praktijk in een breder perspectief en zorgt voor veel nieuwe inzichten”.

Carla van Beelen, leerkracht/trainer

“Ik heb van deze opleiding ontzettend veel geleerd. De combinatie van theorie en praktijk maakt dat ik op een gefundeerde manier direct mijn trainingen heb kunnen verbeteren. Ik heb al behoorlijk wat trainingen gehad in mijn leven en er zijn er maar weinig die zo hoog scoren op transfer. Wat ik in deze training heb geleerd heeft de kwaliteit van mijn lessen en mijn contact met studenten echt verbeterd!”

Merel Luichies, trainer MER, Academie voor HRM en Bestuur, Avans Hogeschool

“Met de *Leergang Activerend Opleiden* heb ik een goede basis gelegd om als docent te kunnen werken in het Hoger Onderwijs. De leergang werkt vanuit een degelijk fundament (visie op opleiden) en hanteert een 7-tal principes die toegepast worden bij het ontwikkelen en uitvoeren van onderwijs. De leergang is praktijkgericht, ik heb direct het geleerde in de praktijk kunnen toepassen. Kortom, voor relatief onervaren docenten is de *Leergang Activerend Opleiden* een goed middel om een goede start te maken in het hoger beroepsonderwijs”.

Erik Woering, docent recht. Academie voor HRM en Bedrijfskunde, Avans Hogeschool

“Gestructureerde opleiding, met een grote diversiteit aan werkvormen en een heldere, theoretische basis; ik heb me hierdoor zeker verder kunnen ontwikkelen als trainer/docent”.

Karin de Kroon, docent recht. Academie voor HRM en Bedrijfskunde, Avans Hogeschool

“Activerend Opleiden is niet alleen een verfrissende, energieke, leuke en effectieve manier van lesgeven, die volledig aansluit bij de behoeftes en wensen van de zogenaamde generatie Y, ook heeft de *Leergang Activerend Opleiden* bijgedragen aan het professionaliseren van mij als docent hbo en mijn persoonlijke ontwikkeling. Een leergang die mij meer bijblijft dan menig die ik heb gevolgd”.

Marjel Verhaeren – Sterrenberg, docent recht

“Ondanks goede studentevaluaties ben ik, op mijn eigen verzoek, deel gaan nemen aan de *Leergang Activerend Opleiden*. Met name omdat ik vermoedde dat er meer mogelijk moest zijn dan frontaal lesgeven. Al snel bleek het gat tussen wat ik deed en hoe het idealiter zou moeten best groot. Stap voor stap kreeg ik de technieken aangereikt om het gat te dichten. Door deze leergang ben ik een veel betere docent geworden. Uiteindelijk zijn alle leerwensen die ik bij de intake heb aangegeven vervuld. Ik kan met de technieken die ik nu beheers nog jaren vooruit om mijn lessen te verbeteren”.

Hidde de Jong, docent Integrale Veiligheid, Academie voor Veiligheid en Bestuur, Avans Hogeschool

“Ik was een beginnend docent uit het bedrijfsleven zonder lesgeefervaring. Door deze cursus heb ik inzicht gekregen in het lerend brein, zijn mij vele soorten werkvormen geleerd, een lesplan opstellen en het gebruik van modellen als Kolb als rode draad door de les. Alles was direct praktisch toepasbaar in mijn eerste periode als docent. Ik heb enorm veel steun gehad aan deze opleiding en ben het activerend lesgeven met veel plezier gaan ervaren”.

Melanie van Bracht, docent Integrale Veiligheid, Academie voor Veiligheid en Bestuur, Avans Hogeschool

“Het rendement van de leergang maak je volgens mij zo hoog mogelijk door het in de praktijk toe te passen. Het levert mij op dat ik mijn trainingen bewuster vormgeef. Dat ik meer nadenk over wat ik doe en vooral ook waarom. Dat leidt dan tot betere trainingen. Op zich is dat nog wel lastig te beoordelen, want de evaluaties van mijn trainingen waren eigenlijk altijd al goed. Ik kreeg ook vaak de opmerking dat het nooit saai was. Maar ik ben er echt van overtuigd, dat -ook al blijkt het niet direct uit de evaluaties- het een positief effect heeft op de kwaliteit van mijn trainingen”.

Greet Kral, trainer/coach